

«Espero que amb la independència tornem a tenir una televisió»

TEATRE-ENTREVISTA. L'any vinent farà 50 anys de l'inici de la carrera d'aquest rodamón de l'escena. **Carles Canut**, nascut a Gerri de la Sal (Pallars Sobirà) el 1944, és conegut, sobretot, pel jutge Rafeques de TV3 i per ser un periquito sense complexos. La seva carrera teatral és vasta i plena. El 2008 va guanyar el **premi Max** (els Goya del teatre espanyol) al millor actor secundari. La setmana passada el vam tenir al Kursaal interpretant en Jaume, un burgès segrestat per etarres en la sàtira **Burundanga**, de Jordi Galceran. Si voleu llegir la crítica de *Burundanga*, cliqueu [aquí](#).

Carles Canut, a la Sala Petita del Kursaal, durant l'entrevista. Foto: Aida Solà

El fet que la gent hagi pogut riure d'un fet tan terrible com el terrorisme d'ETA, una banda que ha imposat el silenci a molta gent durant molt temps, és el més destacable de *Burundanga*, no?

Amb el terrorisme d'ETA ha passat una cosa terrible: la hipocresia amb què molts l'han agafada. Recordo que l'any 1973, quan ETA es va carregar Carrero Blanco, evitant així la successió directa de Franco, mitja Espanya va sortir al carrer a picar de mans. Llavors no ho van considerar un acte terrorista, sinó de justícia. Després, clar, amb la democràcia, qui mana mana perquè l'han votat. No perquè s'ha imposat per les armes, com passava abans. Llavors no té cap sentit que existeixi el terrorisme. Ha causat tant dolor... Ara, amb aquesta obra, és la primera que es permet el luxe de fer broma del terrorisme. I considero que està molt bé. Dessacralitzar-ho. D'altra banda, hi ha gent que ho instrumentalitza, com l'Associació de Víctimes del Terrorisme. Segur que han patit molt. Però no han d'haver patit més que les mares els fills de les quals han mort de SIDA o que els que se'ls han mort d'un accident de cotxe. No els cal monopolitzar el dolor. Busquen la venjança i no la justícia, com s'ha demostrat que fan, recolzats per un sol partit polític.

Burundanga dibuixa un hipotètic final d'ETA. L'obra es va estrenar abans de l'alto el foc definitiu. Que els fets polítics confirmin l'argument d'una obra de ficció provoca un èxit **impensable**.

Imagini's en Jules Verne. Ell no va veure tots aquests invents, però els va preveure tots. Va ser un visionari. No sé si ho feien en conya o què, però tot el que va dir després ha succeït. Einstein no era un visionari, sinó un científic, que, basant-se en dades concretes, podia fer càlculs. Jules Verne ho va imaginar tot i es va realitzar. En el cas de Galceran, també.

Vostè té un tarannà que pot afegir bastanta comicitat als personatges que interpreta, com en Jaume de *Burundanga*. S'ha definit com un gormand en clau gastronòmica: menja de tot i com més millor. També és un gormand teatral? Li agrada interpretar tot tipus de papers?

Sí. Ha de pensar que jo vaig fer de pederasta a *Celebració*, violava els meus fills. He fet de capellà, de turista sexual, de crític teatral anglès, d'empresari nord-americà que ven peces dolentes... He fet de tot, però no sóc res d'això que he fet. Sóc una mica de totes les coses.

Va tenir molt d'èxit quan interpretava el magistrat Rafeques a *Vostè jutja* (TV3, 1985). Als Matins de TV3 vostè va dir que llavors va arribar a la cúspide, però que l'èxit del Rafeques li va posar també obstacles a la carrera perquè, d'ençà, costa que el deslliguin d'aquell personatge.

No, no, a l'escenari, no.

En l'escena teatral, no. Però i en les sèries televisives?

Ah, sí. En les sèries sí perquè la imatge és molt forta. El Rafeques no és un personatge dramàtic. Jo faria el mateix teatre que faig sense haver-lo fet. El Rafeques m'ha donat notorietat pública a través de la televisió, però ni coneixements ni el respecte dels companys d'una carrera professional de més de 45 anys!

Aida Solà

Als Matins vostè va lamentar-se que mai cap productor televisiu no li hagi trobat un paper escalent des de Vostè jutja. Tot i que gaudeixi del teatre, sembla que li hauria agradat poder-se prodigar més en la petita pantalla.

No, en absolut. Si durant aquests anys, s'hagués fet *Otel·lo* o *El malalt imaginari* a la televisió, potser sí que em quedaria una espineta. Però per fer un senyor a *La Riera* o un de *Poblenou* i tot això...

Li agrada poder treballar a fons el personatge, cosa que el teatre ho facilita.

Clar. També vaig dir altres coses que no són aquestes com a causa que jo no treballés a TV3.

Segurament es refereix a la ultracorrecció lingüística que diu que fan els correctors de TV3, com va explicar que havien fet en la sèrie *Gran Nord*, ambientada al Pallars, d'on vostè és natural. Per què diu que se sent traït amb aquesta sèrie?

Per la falta de respecte per la nostra manera de parlar. Que portin actors a imitar-la quan hi ha actors allà que la parlarien de veritat em sembla una traïció. M'agradaria que pensessin que ells haguessin portat actors castellans a fer una sèrie en català, amb un accent fals, amb tot l'esforç que significa.

És per exageració que és fals?

És per exageració i perquè no és autèntic. No ho és.

Ha participat en dues produccions televisives de les de més èxit de la història d'aquest país: *Vostè jutja* i *Plats Bruts*, interpretant-hi un doctor que és culer fins a la medul·la malgrat que vostè sigui periquito fins al moll de l'os. Sembla que el nivell a què arribaren no s'hagi tornat mai a igualar. Per què?

Espero que amb la independència tornem a tenir una televisió. Hi ha hagut una carrera estranya entre la qualitat i la necessitat també d'obtenir diners. Hi ha hagut dispersió de diners en un excés de canals. I potser la gent s'ha distret amb coses amb què no s'havia de distreure. Si ara seuen i se centren, la millor televisió i el millor teatre es fan a Catalunya. Valdria la pena que s'ho pensessin.

Com he dit, és un perico de cap a peus. Com va la convivència amb Carles Pérez de Rozas, un culer de bandera?

És el meu cunyat!

Per això mateix! Els dinars de família deuen ser molt animats!

Ui, no! Cap problema! A més, a casa meva hi ha pericos i culers en la mateixa proporció. Ens estímem molt i ens fotem un tip de riure i clar que discutim alguna vegada.

Vostè fa caure el tòpic: es pot ser independentista i de l'Espanyol.

Els únics botiflers d'aquest país van sovint al Camp Nou. I si no, miri tots els de Foment.